

Coordonat

Ministerul Educației
și Cercetării al Republicii Moldova

_____”
_____”

Aprobat

Unitatea de formare

_____”
_____”

Program
de formare profesională a conducătorilor de autovehicule

Domeniul de formare profesională: servicii de transport

Ocupația: Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria „B/B1”),
cod CORM 006-2021– 832201

Numărul total de ore/credite: 300 ore/ 10 credite

Baza admiterii: nivel 2 ISCED

Limba de instruire: română/ rusă

Forma de organizare: învățământ cu frecvență

Durata: trei luni

1. Preliminarii

Actualmente, Republica Moldova își propune eforturi susținute în promovarea reformelor solicitate de societate și de aspectele integrării europene, care se materializează prin nenumărate transformări de ordin intern și extern. Transportul rutier reprezintă domeniul cu cele mai multe conotații economice, iar calitatea, eficiența și siguranța acestuia depinde direct de formarea profesională a conducătorilor de autovehicule. În aspect de acțiune educațională, aceasta este orientată spre formarea competențelor profesionale necesare în conducerea autovehiculului, a integrării ulterioare în traficul rutier, în prevenirea accidentelor rutiere și acționării responsabile în situațiile de risc rutier.

Gradul de noutate și relevanța programului de formare profesională rezidă din:

- necesitatea ajustării ofertei educaționale la cerințele actuale ale siguranței traficului rutier și ale pieței muncii/ serviciilor de transport rutier;
- valorificarea experienței internaționale privind formarea profesională a conducătorilor de autovehicule de categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”;
- transpunerea constructivă a teoriei în practică.

Acte relevante în domeniul de formare:

Cadru internațional

- Recomandarea Consiliului European privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2017).
- Recomandarea Consiliului European privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018).
- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională (2009).
- Directiva Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr. 2006/126/CE din 20.12.2006 cu privire la permisul de conducere.
- Directiva Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr. 2018/645/CE din 18.04.2018 de modificare a Directivei 2003/59/CE din 15.07.2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri și persoane, precum și a Directivei 2006/126/CE privind permisele de conducere.

Cadru național

- Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.
- Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014.
- Concepția formării profesionale a conducătorilor de autovehicule în Republica Moldova, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1542/2018.
- Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.
- Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017.
- Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357/2009.
- Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere în traficul rutier, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1452/2007.
- Regulamentul privind funcționarea unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, aprobat prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației nr. 4/2013.

- Metodologia de elaborare a programelor și curriculum-ului din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin ordinul MECC nr. 70/2019.
- Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016.
- Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1483 /2021 cu privire la aprobarea materialului didactic „*Întrebări pentru susținerea examenului teoretic în vederea obținerii dreptului de a conduce vehicule*”.
- Ordinul Instituției Publice Agenția Servicii Publice nr. 240/2017 cu privire la aprobarea *Instrucțiunilor privind desfășurarea examenului și condițiile de obținere a permisului de conducere*.

Destinație

Programul de formare profesională a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), este elaborat ca document care definește scopul, obiectivele, competențele, structura, conținutul, finalitățile și condițiile formării profesionale a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), ca activitate educațională și ca componentă a sistemului național de formare a conducătorilor de autovehicule.

2. Programul de formare profesională a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), are ca **scop** formarea/dezvoltarea competențelor-cheie și formarea competențelor profesionale.

Obiectivele programului vizează:

- asigurarea condițiilor informaționale, tehnice și tehnologice, materiale în contextul calității și relevanței programului de formare oferit;
- facilitarea afirmării personale și profesionale a beneficiarilor programului de formare oferit;
- promovarea atractivității ocupației de *conducător/conducătoare autovehicule*;
- racordarea formării conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”) la solicitările, așteptările, necesitățile personale, ale societății și pieții muncii.

3. Domeniul de activitate al conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”)

Conducătorii/conducătoarele autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”) pot activa pe cont propriu, pot fi încadrați în organizații de drept public sau privat care oferă servicii de transport rutier, în activități antreprenoriale sau alte posturi din domeniul transporturilor rutiere ulterior obținerii și certificatului de competență profesională.

4. Finalitățile Programului de formare profesională a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”)

Traseul de formare profesională a a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”) este orientat spre formarea/dezvoltarea:

competențelor - cheie în corespundere cu art. 11 din Codul educației al Republicii Moldova și a **competențelor profesionale generale**:

- abordarea comprehensivă, integratoare a conceptelor circulației rutiere în activitatea de conducere în siguranță a autovehiculelor în diverse contexte și situații rutiere;
- perceperea componentelor și diversității contextelor traficului rutier;
- elaborarea modalităților de prevenire/acționare în situații de risc rutier;
- acordarea elementelor de prim ajutor în traficul rutier.

competențelor profesionale specifice:

- aplicarea prevederilor legislației rutiere în activitatea de conducere a autovehiculelor;
- conducerea în siguranță a autovehiculelor în diverse situații și condiții rutiere;
- întreținerea tehnică a autovehiculelor și identificarea defectiunilor tehnice care interzic exploatarea;

5. Condiții de realizare

Condițiile de realizare a programului de formare profesională a conducătorilor/conducătoarelor autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”) vor fi subordonate cadrului normativ în vigoare.

6. Planul de învățământ

Planul de învățământ are un caracter unitar și obligatoriu pentru toate unitățile de formare.

Nr. d/o	Denumirea unității de curs /modul	Numărul de ore					Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct		
					teoretice	practice/ seminare	
1	Bazele legislației în traficul rutier	120	60	60	38	22	Test
2	Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului	72	36	36	18	18	Test
3	Construcția și exploatarea autovehiculelor	32	16	16	8	8	Test
4	Educația antidrog și acordarea primului ajutor	28	14	14	6	8	Test
5	Instruirea în conducerea autovehiculului	48 (20*)	48 (20*)	-	-	48 (20*)	Probe practice
Total ore:		300	174	126	70	104	

**planul de învățământ este aplicabil concomitent și pentru subcategoria B1, cu numărul de ore diferit la modulul Instruirea în conducerea autovehiculului (20*)*

Calendarul activităților de contact direct (recomandat)

Resursă de timp/ Luna I	Resursă de timp/ Luna II	Resursă de timp/ Luna III
Număr total de ore – 60 ore	Număr total de ore – 60 ore	Număr total de ore – 54 ore

Conducătorii care au dreptul de a conduce autovehicule de categoria/subcategoria A (20/24 ani); A2 (18 ani); A1; AM; B1 (17 ani), justificat prin permisul de conducere, urmează un plan de învățământ cu un număr de ore redus.

Nr. d/o	Denumirea unității de curs /modul	Numărul de ore					Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct		
					teoretice	practice/ seminare	

1	Organizarea și siguranța circulației rutiere	36	18	18	8	10	Test
3	Construcția și exploatarea autovehiculelor	24	12	12	6	6	Test
5	Instruirea în conducerea autovehiculului	30	30	-	-	30	Probe practice
Total ore:		90	60	30	14	46	

Evaluare finală

Nr. crt.	Instrumente de evaluare	Resurse de timp*
1	Probă scrisă (subiecte din modulele 1, 2, 3, 4)	25 minute
2	Proba practică în conducerea autovehiculului	15 minute conducerea autovehiculului pe terenul de instruire 20 minute conducerea autovehiculului în condiții reale de trafic

*timpul este indicat pentru un formabil

7. Finalitățile formării

Conducătorii/conducătoarele autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), vor cunoaște:

- conceptele teoretice ale sistemului național și internațional de organizare a circulației rutiere;
- mijloacele de organizare și dirijare a circulației rutiere în trafic național și internațional;
- regulile privind circulația autovehiculelor și a altor participanți la trafic;
- caracteristicile sistemelor de siguranță ale autovehiculului și drumului;
- particularitățile dinamice și de stabilitate ale autovehiculelor, inclusiv cu remorcă¹;
- tehnicile de utilizare a dispozitivelor de comandă, de iluminare, semnalizare ale autovehiculului, inclusiv cu remorcă;
- componentele constructive de bază ale autovehiculelor, inclusiv cu remorcă;
- condițiile tehnice de exploatare a autovehiculelor, inclusiv cu remorcă;
- normele de securitate (în muncă, antiincendiară) în contextul întreținerii tehnice/exploatării/admiterii în trafic a autovehiculelor, inclusiv cu remorcă;
- conținutul minim al trusei de prim ajutor din dotarea autovehiculului;
- modalitățile de evaluare a stării accidentatului și de acordare a asistenței de urgență în traficul rutier;
- particularitățile conducerii (preventive) autovehiculelor, inclusiv cu remorcă (în spațiul limitat/ în diverse condiții și situații de trafic).

Conducătorii/conducătoarele autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), vor fi capabili:

- să înțeleagă procesele și fenomenele din traficul rutier;
- să descrie mijloacele de organizare și dirijare a circulației rutiere în trafic național și internațional;

¹ *Directiva Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr. 2006/126/CE din 20.12.2006 cu privire la permisul de conducere* prevede: Categoria B – autovehicule a căror masă maximă autorizată nu depășește 3500 kg și care sunt concepute și construite pentru transportul a maximum opt pasageri în afara conducătorului auto; la autovehiculele din această categorie se poate atașa o remorcă ca masă maximă autorizată care nu depășește 750 kg. Fără a aduce atingere dispozițiilor privind normele de omologare pentru vehiculele din această categorie, se poate atașa o remorcă cu masa maximă autorizată de peste 750 kg, cu condiția că masa maximă autorizată a acestui ansamblu să nu depășească 4250 kg.

- să aplice prevederile legislației rutiere în diverse condiții și situații de trafic;
- să utilizeze sistemele de siguranță ale autovehiculului și ale drumului;
- să aprecieze viteza, distanța, intervalul, spațiul de oprire, spațiul de frânare, dimensiuni de gabarit, traiectorii de deplasare în diverse situații și condiții de trafic;
- să stabilească legătura între elementele constructive și conducerea în siguranță a autovehiculului, inclusiv cu remorcă;
- să verifice starea tehnică a autovehiculului, inclusiv a remorcii;
- să respecte normele de securitate (în muncă, antiincendiară) în contextul întreținerii tehnice/exploatării/conducerii în trafic a autovehiculului, inclusiv cu remorcă;
- să valorifice componentele conducerii preventive a autovehiculului, inclusiv cu remorcă în diverse condiții și situații rutiere;
- să aplice corect elemente de prim ajutor în traficul rutier;
- să prognozeze și să prevină situații de risc din traficul rutier.

Conducătorii/conducătoarele autovehicule (categoria „B”, inclusiv subcategoria „B1”), **vor demonstra:**

- deprinderi de conducere a autovehiculului în corespundere cu prevederile legislației rutiere, cu caracteristicile tehnice ale vehiculului, adaptate condițiilor și situațiilor rutiere, prevenind incidente/accidente rutiere și promovând normele deontologice în traficul rutier.

Bibliografie

Bibliografia este prezentată detaliat în curriculumul unităților de curs.

Denumirea unității de formare

Aprobat

(denumirea unității de formare)

Proces-verbal nr. ____ din _____

_____ N. P. (directorului unității de formare)

semnătura

CURRICULUM

la unitatea de curs/modulul

Bazele legislației în traficul rutier

2022

1. Preliminarii

Obiectivul principal al unității de curs: formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite de formabili în scopul de a conduce autovehiculul în siguranță și în conformitate cu cerințele legislației circulației rutiere.

Precondițiile pentru predarea unității de curs sunt disponibilitatea competențelor formate la formabil după cum urmează:

- competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individuale, cât și în grup;
- competența de a comunica argumentat în limba maternă/de stat;
- competențe de utilizare a instrumentelor cu funcție digitală;
- competențe de gândire critică asupra activității sale în scopul autodezvoltării continue și autorealizării personale.

2. Competențe formate în cadrul unității de curs

Unitatea de curs „Bazele legislației în traficul rutier” vizează dobândirea de competențe profesionale necesare pentru conducătorul de autovehicul de categoria „B/B1” și identificate după cum urmează:

CP1. Conducerea autovehiculului în conformitate cu cerințele legislației în traficul rutier;

CP2. Conducerea autovehiculului în siguranță în diverse situații și condiții rutiere;

CT2. Respectarea modalității de viață sănătoasă, social responsabilă, dezvoltarea personală.

3. Administrarea unității de curs

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de categoria „B/B1”.

Ca urmare administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligativ	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	120	Test

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențele care urmează a fi formate la viitorii conducătorii auto în urma predării unității de curs „Bazele legislației în traficul rutier”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4. Distribuirea orelor

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct	
					teoretice	practice/ seminare
1	Dispoziții generale	12	6	6	4	2
2	Conducătorii de vehicule și obligațiile acestora	12	6	6	4	2
3	Organizarea și dirijarea circulației rutiere	40	20	20	14	6
4	Reguli privind circulația vehiculelor	40	20	20	12	8
5	Obligații pentru proprietarii și responsabili de exploatare a vehiculelor, de exploatare a drumurilor și altor construcții rutiere	8	4	4	2	2
6	Contravenții și infracțiuni la legea circulației	8	4	4	2	2
Total ore		120	60	60	38	22

5. Desfășurarea activităților

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Dispoziții generale	1. Sistemul național și internațional de organizare a circulației rutiere: acte normative naționale și internaționale în domeniul siguranței traficului rutier. 2. Conceptul sistemului „Conducător auto–autovehicul–drum–mediu ambiant”. 3. Regulamentul Circulației Rutiere: structură, noțiuni și termeni de bază.	• să descrie dispozițiile generale privind legislația rutieră • să utilizeze corect noțiunile și termenii
Conducătorii de vehicule și obligațiile acestora	1. Cerințe față de conducătorul de vehicul. 2. Obligațiile conducătorului de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării. 3. Obligațiile conducătorului de vehicul față de reprezentanții organelor de stat. 4. Obligații și comportament în raport cu alți participanți la trafic. 5. Obligațiile conducătorilor de vehicule implicați într-un accident de circulație. 6. Restricții privind conducătorii de vehicule.	• să formuleze drepturile, obligațiunile și restricțiile pentru conducătorii de vehicule • să enumere situațiile și condițiile rutiere în care șoferul trebuie să conducă automobilul cu atenție sporită • să descrie acțiunile șoferului implicat într-un accident rutier
Organizarea și dirijarea circulației rutiere	1. Mijloace de organizare și dirijare a circulației rutiere. Clasamentul acestora. 2. Semnalele agentului de circulație. 3. Semnalele luminoase.	• să descrie structura și principiile de funcționare a sistemului de organizare a circulației rutiere • să identifice semnificația

	4. Marcajele rutiere. 5. Indicatoarele rutiere. 6. Mijloacele de identificare a unor vehicule. Semnele distinctive. 7. Semnalizarea lucrărilor de drum. 8. Semnalele conducătorilor de vehicule și utilizarea dispozitivelor de iluminare.	indicatoarelor rutiere și să respecte particularitățile de utilizare a acestora • să descrie semnificația marcajelor rutiere și particularitățile de aplicare a acestora • să execute în mod regulamentar semnalele agentului de circulație • să identifice și să execute în mod regulamentar semnalele luminoase • să utilizeze în mod regulamentar dispozitivele de iluminare a vehiculelor rutiere • să descrie semnificația mijloacelor de semnalizare a lucrărilor pe drum • să descrie semnificația mijloacelor de identificare a unor vehicule
Reguli privind circulația vehiculelor	1. Începutul deplasării și schimbarea direcției de mers. 2. Poziția vehiculelor pe carosabil. 3. Viteza de deplasare și spațiul dintre vehicule. 4. Depășirea și trecerea în sensuri opuse. 5. Circulația în intersecții. Traversarea căilor ferate. 6. Oprirea, staționarea, parcare vehiculelor. 7. Remorcarea autovehiculelor rămase în pană și tractarea remorcilor. 8. Transportul de persoane. 9. Transportarea încărcăturilor. 10. Circulația prin zonele rezidențiale și pietonale. Circulația pe autostrăzi. 11. Circulația autovehiculelor în traficul internațional. Instruirea în conducerea autovehiculelor. 12. Reguli privind circulația vehiculelor cu regim prioritar de circulație și obligațiile celorlalți conducători de vehicule. 13. Circulația bicicletelor, vehiculelor cu tracțiune animală și pietonilor cu cărucioare manuale. Circulația pietonilor și a coloanelor. 14. Condiții tehnice privind admiterea în circulație a autovehiculelor și remorcilor.	• să explice regulile de circulație specifice începutului deplasării vehiculului și schimbării direcției de mers a lui • să identifice tipul drumului public și să respecte regulile de amplasare, circulație pe carosabil • să conducă autovehiculul în conformitate cu limita regulamentară de viteză • să determine valorile de siguranță a vitezei de circulație, a spațiului între vehicule în funcție de condițiile și situațiile rutiere • să descrie modalitatea și regulile de depășire, de trecere în sensuri opuse • să identifice tipul intersecției • să explice regulile de traversare a intersecțiilor • să rezolve exerciții cu determinarea ordinii de traversare a intersecției de diferit tip • să descrie regulile de traversare a căilor ferate • să descrie și să respecte regulile de oprire, staționare și parcare a vehiculelor pe drumuri • să descrie modalitățile regulamentare și fiabile de remorcare a autovehiculelor

		rămase în pană și tractarea remorcilor • să descrie regulile privind transportul rutier de persoane, obligațiunile conducătorilor auto și a pasagerilor • să descrie regulile de transportare a încărcăturilor • să argumenteze regulile de circulație prin zonele rezidențiale și pietonale • să enumere regulile de circulație pe autostrăzi • să descrie regulile de circulație ale autovehiculelor în traficul internațional • să explice regulile privind circulația vehiculelor cu regim prioritar de circulație și obligațiile celorlalți conducători de vehicule • să descrie modalitățile regulamentare de instruire în conducerea autovehiculelor • să descrie regulile de circulație ale bicicletelor, vehiculelor cu tracțiune animală și a pietonilor cu cărucioare manuale • să explice regulile de circulație a pietonilor și a coloanelor
Obligații privind proprietarii și responsabilii de exploatare a vehiculelor, de exploatare a drumurilor și altor construcții rutiere	1. Obligațiunile persoanelor responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor. 2. Responsabilitățile persoanelor responsabile pentru întreținerea și exploatarea drumurilor publice și altor construcții de infrastructură rutieră. 3. Responsabilitățile persoanelor de executarea lucrărilor de drum. 4. Coordonarea anumitor activități cu poliția.	• să enumere principalele, din punct de vedere al siguranței, condiții tehnice pentru admiterea în circulație a autovehiculelor și remorcilor • să descrie obligațiile proprietarilor și responsabililor de exploatare a vehiculelor, de exploatare a drumurilor și altor construcții rutiere • să descrie procedura de înmatriculare, înregistrare și radiere din evidența mijloacelor de transport
Contravenții și infracțiuni la legea circulației	1. Contravenții în domeniul circulației rutiere. 2. Prevederile Codului civil în domeniul circulației rutiere. 3. Prevederile Codului penal în domeniul	• să enumere principalele sancțiuni pentru încălcarea regulamentului circulației rutiere, regulilor de exploatare ale autovehiculelor și normelor de protecție a mediului

	legislației rutiere. 4. Contravenții ce atentează la regimul din transporturi. 5. Contravenții în domeniul protecției mediului.	ambient în conformitate cu legislația Republicii Moldova

6. Sugestii metodologice de organizare a procesului de predare-învățare

Conținuturile unității de curs „Bazele legislației în traficul rutier” urmează a fi predate într-o manieră flexibilă într-un limbaj accesibil, ținând cont de particularitățile formabililor legate de vârstă și de nivelul inițial de pregătire.

Instruirea conducătorilor auto este organizată în corespundere cu cerințele actuale ale sistemului educațional și se întemeiază pe principiile didacticii activ-interactive. Aceasta presupune un demers în predare-învățare-evaluare din perspectiva formării și dezvoltării unui sistem de competențe profesionale care să asigure formarea/dezvoltarea personalității conducătorilor de vehicule pentru implicarea conștientă și responsabilă în traficul rutier.

În această ordine de idei, în procesul de instruire sunt elucidate profund următoarele aspecte:

- orientarea predării-învățării spre formarea de competențe profesionale;
- flexibilitatea predării, asigurând oferta de învățare a formabilului;
- adaptarea conținuturilor predării-învățării-evaluării la nevoile și interesele formabilului, precum și la exigențele societății contemporane;
- selectarea riguroasă a competențelor profesionale specifice unității de curs.

Calitatea procesului educațional este condiționată de stilul de predare care depinde de strategia didactică utilizată de profesor. Strategia didactică presupune îmbinarea formelor de organizare, a metodelor și mijloacelor de predare și a activităților de învățare în cadrul demersului didactic.

Organizarea și desfășurarea procesului de învățământ se bazează pe un șir de principii didactice fundamentale, inclusiv:

- principiul interdependenței dintre concret și abstract, că însușirea cunoștințelor, noțiunilor, definițiilor de către formabilii să fie bazată pe perceperea fenomenelor și proceselor care fac obiectul cunoașterii;
- principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor, că formabilii să analizeze și să înțeleagă, prin activitatea propriei gândiri, toate cunoștințele transmise de cadrele didactice;
- principiul consolidării cunoștințelor, care duce la aprofundarea capacităților intelectuale și profesionale;
- principiul legării teoriei cu practica, care cere ca instruirea practică să fie bazată pe cunoștințele și, în același timp, cunoștințele să se sprijine pe practică, să reiasă din experiența practică;
- principiul sistematizării și continuității în învățământ care ca conținuturile teoretice și practice, prevăzute în modul, să fie expuse într-o succesiune logică, științifică și pedagogică care să dea în finalul procesului de predare-învățare caracterul formativ și informativ;
- principiul accesibilității în însușirea cunoștințelor care ca în activitatea de predare-învățare, cunoștințele transmise să aibă un asemenea grad de accesibilitate, încât acestea să poată fi însușite, în condiții de efort normal fizic, psihic, cognitiv și cu rezultatele scontate.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități didactice, care să ia în considerare potențialul intelectual și formativ al fiecărui formabil.

Aceasta vizează următoarele aspecte de individualizare a învățării:

- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a formabilului cu obiectele cunoașterii prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Pentru atingerea obiectivelor și formarea/dezvoltarea competențelor vizate în cadrul cursului, pot fi derulate nu numai strategii didactice de predare & învățarea celor de mai sus, dar și alte activități de instruire eficiente.

7. Sugestii privind activitatea individuală a formabililor

Pe parcursul perioadei de instruire, concomitent cu predarea unității de curs „Bazele legislației în traficul rutier”, formabilii studiază individual:

- literatura obligatorie indicată în curricula actuală;
- legislația și actele normative care reglementează circulația rutieră;
- execută sarcinile pentru acasă eliberate la lecțiile de instruire teoretică și practică;
- în mod individual, precum și pe parcursul orelor de instruire în conducerea autovehiculului, formabilul învață să citească „drumul”, să evite crearea situațiilor rutiere periculoase.

8. Sugestii metodologice de evaluare

Scopul evaluării este de a recunoaște și a certifica gradul în care o persoană deține competențele specifice unei calificări. A evalua rezultatele învățării înseamnă a determina măsura în care obiectivele programei de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare folosite.

Pentru a obține cât mai multe dovezi necesare evaluării unei competențe, se recomandă combinarea metodelor de evaluare continuă. Alegerea lor trebuie să se facă astfel, încât să permită obținerea unui număr cât mai mare de dovezi de competență pentru a putea evalua competența ca un întreg și nu ca un fragment din aceasta.

Profesorul poate construi în conformitate cu obiectivele proiectate o grilă de observare pentru fiecare formabil, când lucrează în grup, în echipă sau individual. Activitățile de învățare și evaluare trebuie să le ofere formabililor premise pentru a-și demonstra progresul în dezvoltarea deprinderilor de lucru, precum și a abilităților de analiză și sinteză.

Se va pune accentul pe evaluarea autoorganizării, a deciziilor individuale personale, pe obiectivitatea și spiritul autocritic, pe tendințele de manifestare a potențialului intelectual, spre autoafirmarea cursantului, prin cultivarea motivației și a interesului pentru cele învățate.

Reieșind din practică, aprobată pe parcursul anilor, a instituțiilor de instruire a conducătorilor de autovehicule și luând în considerație prevederile actualului Program de formare profesională continuă, se propune modalitatea de evaluare expus în tabel:

Tipul de activitate didactică	Criterii de evaluare	Forme de evaluare	Ponderea din nota finală
Curs, seminar	- Modul de rezolvare a sarcinilor propuse la examen (creativitate, structurare, corectitudine în elaborarea răspunsurilor)	- Examenul teoretic se desfășoară în formă de test/ chestionar	100%
Standarde minime de performanță	- Cunoașterea, operarea și aplicarea principiilor și regulilor de organizare a circulației rutiere - Respectarea legislației rutiere în trafic		

Referințe bibliografice

Obligatorii:

1. Convenția privind traficul rutier și Convenția privind indicatoarele și semnalele din 1968 (Viena).
2. Regulamentul Circulației rutiere, Chișinău, 2017.
3. Aizenștadt C., Onceanu V. Întrebări și teste (tematice) pentru pregătirea de examenul teoretic și obținerea permisului de conducere subcategoriile/categoriile A1, A2, A, B1 și B. Chișinău: Vite-jesc SRL, 2015.
4. Onceanu V., Bulgac A. Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier. Chișinău, 2008.
5. Udodovici D., Plamadeală V. Regulamentul și securitatea circulației rutiere. Manualul conducătorilor auto. Editura Epigraf, 2010.
6. Buimestru L., Manole N. Reguli de circulație. Suport didactic. Chișinău: Tipografia Centrală, 2019.

Complementare:

1. Strategia națională privind siguranța traficului rutier. Structura de organizare a securității circulației rutiere în Republica Moldova, 2010.
2. Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată). În: *Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 403* din 30 decembrie 2006.
3. Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.
4. Hotărârea Guvernului nr.1452 cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier din 10.10.2008, redactat prin HG nr.989 din 19.10.2010.
5. Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.02.
6. Codul cu privire la contravențiile administrative al Republicii Moldova.
7. Codul Penal al Republicii Moldova.

Denumirea unității de formare

Aprobat

(denumirea unității de formare)

Proces-verbal nr. ____ din _____

_____ N. P. (directorului unității de formare)

semnătura

CURRICULUM

la unitatea de curs/modulul

Construcția și exploatarea autovehiculelor

2022

1. Preliminarii

Obiectivul principal al unității de curs: formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite de formabili în scopul mentenanței automobilului și diagnosticării preventive a defecțiunilor periculoase, care pot provoca accidente rutiere.

Precondițiile pentru predarea unității de curs sunt disponibilitatea competențelor formate la formabil după cum urmează:

- competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individuale, cât și în grup;
- competența de a comunica argumentat în limba maternă/de stat;
- competențe de utilizare a instrumentelor cu funcție digitală;
- competențe de gândire critică asupra activității sale în scopul autodezvoltării continue și autorealizării personale.

2. Competențe formate în cadrul unității de curs

Unitatea de curs „Construcția și exploatarea autovehiculelor” vizează dobândirea de competențe profesionale necesare pentru conducătorul de autovehicul de categoria „B/B1” și identificate după cum urmează:

CP2. Conducerea autovehiculului în siguranță în diverse situații și condiții rutiere;

CP3. Identificarea defectelor în construcția autovehiculului care interzic exploatarea lui;

3. Administrarea unității de curs

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de categoria „B/B1” aprobat în calitate de document normativ și regulator destinat tuturor școlilor auto.

Ca urmare, administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligativ	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	32	Test

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențele care urmează a fi formate la viitorii conducători auto în urma predării unității de curs „Construcția și exploatarea autovehiculelor”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4. Distribuirea orelor

Nr. d/o	Unitățile de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct	
					teoretice	practice/ seminare
1	Generalizări	2	1	1	1	-
2	Motoare. Noțiuni de bază	4	2	2	1	1
3	Echipamentul electric	4	2	2	1	1
4	Transmisia	4	2	2	1	1
5	Partea rulantă și mecanismele de comandă	6	3	3	2	1
6	Sistemele de siguranță	4	2	2	1	1
7	Întreținerea tehnică, diagnosticarea și reparațiile curente	8	4	4	1	3
Total ore		32	16	16	8	8

5. Desfășurarea activităților

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Generalizări	1. Clasificarea, construcția generală, componentele autovehiculului 2. Echipamentul autovehiculului	• să descrie avantajele și dezavantajele autoturismelor de diferite clase • să enumere principalele caracteristici tehnice și exploataționale ale autovehiculelor • să descrie combinarea și interacțiunea agregatelor și mecanismelor automobilului
Motoare. Noțiuni de bază	1. Destinație, componente, parametrii constructivi 2. Clasificarea motoarelor cu ardere internă și principiul de funcționare 3. Componentele motorului: mecanisme și instalații. 4. Întreținerea tehnică 5. Particularități de exploatare a autovehiculelor cu instalație de gaz	• să descrie principiu de funcționare, avantajele și dezavantajele motoarelor MAS • să explice legătura dintre regimul de exploatare a autovehiculului și consumul motorului, poluarea aerului • să descrie destinația și principiul de funcționare a mecanismelor și sistemelor motorului • să identifice principalele defecțiuni ale motorului • să enumere lucrările de întreținere tehnică a motorului • să descrie particularitățile de exploatare a autovehiculelor cu instalație de gaz

Echipamentul electric	1. Destinație, componente 2. Instalațiile de alimentare, de distribuire 3. Consumatorii 4. Întreținerea tehnică	• să enumere principalele surse de curent electric pe bordul autovehiculului și să descrie principiul de funcționare a lor • să caracterizeze principalii consumatori de energie electrică • să descrie ordinea de întreținere, protecție și de identificare a defecțiunilor echipamentului electric, inclusiv a bateriilor electrice ale autovehiculului (BEV)
Transmisia	1. Destinație, componente 2. Modalități de lucru cu ambreiajul, transmisii manuale și automate 3. Întreținerea tehnică	• să descrie destinația transmisiei • să descrie destinația și combinarea transmisiei • să identifice defecțiuni ale subansamblurilor transmisiei și să determine influența acestora asupra conducerii în siguranță a autovehiculului
Partea rulantă și mecanismele de comandă	1. Sistemul de direcție 2. Sistemul de frânare 3. Cadrul, caroseria 4. Întreținerea tehnică 5. Sisteme avansate de conducere auto	• să descrie destinația și defectele periculoase ale suspensiei autovehiculului • să descrie construcția roților, caracteristicile anvelopelor și defecțiunile lor • să identifice defectele specifice exploatarei mecanismului de direcție, indicii lor și valorile admisibile • să identifice defecțiunile sistemului de frânare și influența acestora asupra siguranței de circulație • să descrie destinația, construcția și întreținerea sistemului portant
Sistemele de siguranță	1. Sisteme de siguranță activă, pasivă: destinație, componente 2. Întreținere, utilizare 3. Automobile cu sistemele avansate de conducere și particularitățile lor de exploatare	• să descrie elementele constructive ale sistemelor de siguranță activă și pasivă • să enumere lucrările de întreținere tehnică a sistemelor de siguranță în procesul exploatarei • să utilizeze în mod corect sistemele de siguranță activă și pasivă în timpul conducerii autovehiculului • să evalueze avantajele automobilelor cu sistemele avansate de conducere
Întreținerea tehnică, diagnosticarea și reparațiile	1. Fiabilitatea autovehiculelor 2. Condițiile tehnice pentru admiterea în circulație a autovehiculelor și remorcilor	• să analizeze prevederile legislației în vigoare referitor la inspecția tehnică a autovehiculelor • să descrie procesul de uzură a autovehiculului în funcție de parcursul lui, procedurile de întreținere, diagnosticare și reparațiile curente

curente	3. Întreținerea tehnică 4. Sistemul de autoservice 5. Inspecția tehnică periodică 6. Particularități de exploatare a automobilelor hibride și electrice 7. Protecție de antiincendiu	ale autovehiculului • să descrie cauzele principale ale defectelor, în procesul de exploatare a autovehiculelor, consecințele ce pot avea loc, modalități de depistare și înlăturare a acestora • să enumere regulile protecției muncii la îndeplinirea controlului tehnic al autovehiculului, regulile de folosire a materialelor de exploatare • să descrie particularitățile de exploatare a automobilelor hibride și electrice

6. Sugestii metodologice de organizare a procesului de predare-învățare

Conținuturile unității de curs „Construcția și exploatarea autovehiculelor” urmează a fi predate într-o manieră flexibilă, într-un limbaj accesibil, ținând cont de particularitățile formabililor legate de vârstă și de nivelul inițial de pregătire.

Instruirea conducătorilor auto este organizată în corespundere cu cerințele actuale ale sistemului educațional și se întemeiază pe principiile didacticii activ-interactive. Aceasta presupune un demers în predare-învățare-evaluare din perspectiva formării și dezvoltării unui sistem de competente profesionale care să asigure formarea/dezvoltarea personalității conducătorilor de vehicule pentru implicarea conștientă și responsabilă în traficul rutier.

În această ordine de idei, în procesul de instruire sunt elucidate profund următoarele aspecte:

- orientarea predării-învățării spre formarea de competențe profesionale;
- flexibilitatea predării, asigurând oferta de învățare a formabilului;
- adaptarea conținuturilor predării-învățării-evaluării la nevoile și interesele formabilului, precum și la exigențele societății contemporane;
- selectarea riguroasă a competențelor profesionale specifice unității de curs.

Calitatea procesului educațional este condiționată de stilul de predare care depinde de strategia didactică utilizată de profesor. Strategia didactică presupune îmbinarea formelor de organizare, a metodelor și mijloacelor de predare și a activităților de învățare în cadrul demersului didactic.

Organizarea și desfășurarea procesului de învățământ urmează a fi bazată pe un șir de principii didactice fundamentale, inclusiv:

- principiul interdependenței dintre concret și abstract, ca însușirea cunoștințelor, noțiunilor, definițiilor de către formabil să fie bazată pe perceperea fenomenelor și proceselor care fac obiectul cunoașterii;

- principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor, ca formabilii să analizeze și să înțeleagă, prin activitatea propriei gândiri, toate cunoștințele transmise de cadrele didactice;

- principiul consolidării cunoștințelor, care duce la aprofundarea capacităților intelectuale și profesionale;

- principiul legării teoriei cu practica, care prevede ca instruirea practică să fie bazată pe cunoștințe și, în același timp, cunoștințele să se sprijine pe practică, să reiasă din experiența practică;

- principiul sistematizării și continuității în învățământ prevede ca conținuturile teoretice și practice, prevăzute în modul, să fie dispuse într-o succesiune logică, științifică și pedagogică care să dea în finalul procesului de predare-învățare caracterul formativ și informativ;

- principiul accesibilității în însușirea cunoștințelor ca în activitatea de predare-învățare, cunoștințele transmise să aibă un asemenea grad de accesibilitate încât acestea să poată fi însușite, în condiții de efort normal fizic, psihic, cognitiv și cu rezultate scontate.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități didactice, care să ia în considerare potențialul intelectual și formativ al fiecărui formabil.

Aceasta vizează următoarele aspecte de individualizare a învățării:

- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a formabilului cu obiectele cunoașterii prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Pentru atingerea obiectivelor și formarea/dezvoltarea competențelor vizate în cadrul cursului, pot fi derulate nu numai strategiile didactice de predare & învățare de mai sus, dar și alte activități de instruire eficiente.

7. Sugestii privind activitatea individuală a formabililor

Pe parcursul perioadei de instruire, concomitent cu predarea unității de curs „Construcția și exploatarea autovehiculelor”, formabilii studiază individual:

- literatura obligatorie indicată în curricula actuală;
- legislația și actele normative ce reglementează admiterea mijloacelor tehnice în exploatare;
- execută sarcinile pentru acasă eliberate la lecțiile de instruire teoretică și practică;
- în mod individual, precum și pe parcursul orelor de instruire în conducerea autovehiculului, formabilul învață să țină starea tehnică și regimul de lucru a automobilului la control.

8. Sugestii metodologice de evaluare

Scopul evaluării este de a recunoaște și a certifica gradul în care o persoană deține competențele specifice unei calificări. A evalua rezultatele învățării înseamnă a determina măsura în care obiectivele programei de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare folosite.

Pentru a obține cât mai multe dovezi necesare evaluării unei competente, se recomandă combinarea metodelor de evaluare continuă. Alegerea lor trebuie să se facă astfel, încât să permită obținerea unui număr cât mai mare de dovezi de competență pentru a putea evalua competența ca un întreg și nu ca un fragment din aceasta.

Profesorul poate construi în conformitate cu obiectivele proiectate o grilă de observare pentru fiecare formabil, când lucrează în grup, în echipă sau individual. Activitățile de învățare și evaluare trebuie să le ofere formabililor premise pentru a-și demonstra progresul în dezvoltarea deprinderilor de lucru, precum și a abilităților de analiză și sinteză.

Se va pune accentul pe evaluarea autoorganizării, evaluarea deciziilor individuale personale, pe obiectivitatea și spiritul autocritic, pe tendințele de manifestare a potențialului intelectual, spre autoafirmarea cursantului, prin cultivarea motivației și a interesului pentru cele învățate.

Reieșind din practică, aprobată pe parcursul anilor, a instituțiilor de instruire a conducătorilor de autovehicule și luând în considerație prevederile actualului Program de formare profesională continuă, se propune modalitatea de evaluare expusă în tabelul de mai jos:

Tip de activitate didactică	Criterii de evaluare	Forme de evaluare	Ponderea din nota finală
Curs, seminar	- Modul de rezolvare a sarcinilor propuse la examen (creativitate, structurare, corectitudine în elaborarea răspunsurilor)	- Examenul teoretic se desfășoară în formă de test/ chestionar	100%
Standarde minime de performanță	- Utilizarea corectă a cunoștințelor construcției pentru exploatare, întreținere și diagnosticare a autovehiculelor - Respectarea cerințelor tehnice pentru admiterea în circulație a autovehiculelor		

Referințe bibliografice

1. Frățilă Gh. ș.a. Automobile: cunoaștere, întreținere și reparare. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2001. - 439 p.
2. Avramescu N. ș.a. Conducerea preventivă. București, 1999. - 303 p.
3. Gh. Bobescu, C. Cofaru, A. Chiru, Gh-A. Radu, V. Ene, Iu. Guber, V. Scalnâi. Motoare pentru automobile și tractoare. Volumul I. Teorie și caracteristici. Chișinău: Editura "Tehnica", 1996.
4. Gh. Bobescu, Gh-A. Radu, A. Chiru, C. Cofaru, V. Ene, V. Amariei, Iu. Guber. Motoare pentru automobile și tractoare. Volumul II. Dinamică, calcul și construcție. Chișinău: Editura "Tehnica", 1998.
5. Gh. Bobescu, A. Chiru, C. Cofaru, Gh-A. Radu, H. Abăitancei, N. Țurea, V. Ene, V. Amariei, T. Alcaz, M. Țâmbaliuc. Motoare pentru automobile și tractoare. Volumul III. Economie și ecologie. Surse energetice alternative. Chișinău: Editura "Tehnica-Info", 2000.
6. V. Ene, T. Russu, Gheorghe Stoianov, O. Ene, L. Buimestru. Tehnologii avansate la alimentarea motoarelor auto. Instalații, combustibili, toxicitate. Chișinău, 2003.
7. Grigoraș Șt. Ingineria fiabilității. Vol. I. Iași: Editura Junimea, 2003.
8. Grigoraș Șt. Ingineria fiabilității. Vol. II. Iași: Editura Junimea, 2007.
9. Vladimir Ene. Bazele teoretice ale exploatării tehnice și reparației automobilelor. Chișinău: UTM, 2005.
10. Goian V., Ene V., Pădure O. Diagnosticarea tehnică a automobilelor. Curs universitar. Chișinău: UTM, 2010.
11. N. Bejan. Reparația automobilelor. București, 2005.
12. R. Gaiginschi, I. Filip. Expertiza tehnică a accidentelor rutiere. Ed. Tehnică, 2002.

Denumirea unității de formare

Aprobat

(denumirea unității de formare)

Proces-verbal nr. ____ din _____

_____ N. P. (directorului unității de formare)

semnătura

CURRICULUM

la unitatea de curs/modulul

Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului

2022

1. Preliminarii

Obiectivul principal al unității de curs: formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite de formabili în scopul de a conduce autovehiculul cu nivel ridicat de siguranță în diverse situații și condiții rutiere, într-un mod econom și sigur.

Preconțițiile pentru predarea unității de curs sunt disponibilitatea competențelor formate la formabil după cum urmează:

- competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individuale, cât și în grup;
- competența de a comunica argumentat în limba maternă/de stat;
- competențe de utilizare a instrumentelor cu funcție digitală;
- competențe de gândire critică asupra activității sale în scopul autodezvoltării continue și autorealizării personale.

2. Competențe formate în cadrul unității de curs

Unitatea de curs „Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului” vizează dobândirea de competențe profesionale necesare pentru conducătorul de autovehicul de categoria „B/B1” și identificate după cum urmează:

CP1. Conducerea autovehiculului în conformitate cu cerințele legislației în traficul rutier;

CP2. Conducerea autovehiculului în siguranță în diverse situații și condiții rutiere;

CP3. Identificarea defectelor în construcția autovehiculului care interzic exploatarea lui;

CT2. Respectarea modalității de viață sănătoasă, social responsabilă, dezvoltare personală.

3. Administrarea unității de curs

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de categoria „B/B1” aprobat în calitate de document normativ și regulator destinat tuturor școlilor auto.

Ca urmare, administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligativ	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	72	Test

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențele care urmează a fi formate la viitorii conducătorii auto în urma predării unității de curs „Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4. Distribuirea orelor

Nr. Ord.	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiul individual	Contact direct	
					Teoretice	Practice/ Seminare
1	Exigențe ergonomice în conducerea autovehiculului	4	2	2	1	1
2	Tehnica utilizării dispozitivelor de comandă, de iluminare și semnalizare în conducerea autovehiculului	8	4	4	2	2
3	Sistemul „Conducător-Autovehicul-Drum-Mediu” (CADM)	20	10	10	6	4
4	Particularitățile de conducere a autovehiculului în diverse condiții și situații rutiere	28	14	14	6	8
5	Securitatea anti incendiară	12	6	6	3	3
Total ore		72	36	36	18	18

5. Desfășurarea activității

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Exigențe ergonomice în conducerea autovehiculului	Poziționarea optimă a conducătorului la volan Igiena locului de muncă	să descrie poziționarea corectă a conducătorului auto în funcție de particularitățile antropometrice să formuleze cerințele la locul de muncă al conducătorului de autovehicul
Tehnica utilizării dispozitivelor de comandă, de iluminare și semnalizare în conducerea autovehiculului	Modalități de utilizare a dispozitivelor de comandă, iluminare și semnalizare Demarajul Frânarea în siguranță	să enumere dispozitivele de comandă, iluminare și semnalizare să formuleze reguli de mânăuire corectă a volanului să enumere principiile de distribuire a atenției șoferului în procesul de circulație să descrie modalitățile demarajului de serviciu, de urgență să formuleze modalitățile de frânare în funcție de condițiile și situațiile rutiere să descrie tehnici corecte de lucru cu dispozitivele de comandă ale autovehiculului să formuleze acțiuni corecte de utilizare a dispozitivelor de iluminare și celor informative
Sistemul „Conducător-Autovehicul-Drum-Mediu”	Factorul uman în cadrul CADM Proprietățile constructive, tehnice, exploataționale, dinamice, de stabilitate și	să descrie mecanismul de interacțiune a elementelor sistemului conducător auto-autovehicul-drum-mediu să descrie particularitățile psihofiziologice ce caracterizează activitatea și fiabilitatea conducătorului

Drum-Mediu” (CADM)	maniabilitate 3. Drumul și mediul 4. Accidentele în traficul rutier	de autovehicul • să enumere cauzele comiterii accidentelor rutiere • să identifice situațiile rutiere periculoase și să întreprindă acțiuni pentru evitarea accidentului rutier • să descrie ordinea de examinare a dosarului privind accidentul rutier la poliție și firmele de asigurare • să dea explicații la corespunderea dimensiunilor admisibile de gabarite a autovehiculului cu parametrii benzilor de circulație, infrastructurii rutiere • să aprecieze influența parametrilor geometrici și dinamici asupra capacității de trecere și stabilității de deplasare a vehiculului • să enumere parametrii și să descrie natura influenței lor la proprietățile dinamice ale autovehiculului: accelerare; decelerare; stabilitate; maniabilitate; capacitatea de trecere • să descrie forțele ce acționează la diferite sectoare de drum și să evalueze gradul lor de pericol • să descrie clasificarea, componentele, parametrii drumului și influența lor asupra siguranței, capacității de trecere • să aprecieze corect rolul mediului în conducerea vehiculului și să ia măsuri adecvate pentru siguranța în trafic
Particularitățile de conducere a autovehiculului în diverse condiții și situații rutiere	1. Conducerea autovehiculului în spațiu limitat 2. Conducerea auto în trafic dens 3. Modalități de manevrare în diferite situații rutiere 4. Conducerea a autovehiculului în condiții deosebite: noapte; ceață; ploaie; zăpadă și gheață 5. Particularitățile de conducere ale autovehiculului în coloană, la nivel cu cale ferată, pe lângă stațiile vehiculelor de rută, pe trecerile pentru pietoni, în mod econom și ecologic	• să aleagă în mod argumentat modalități de conducere a vehiculului în diverse condiții și situații rutiere • să descrie modalitățile de manevrare la intersecții, inclusiv la cele cu sens giratoriu de circulație • să descrie particularitățile de conducere a autovehiculului la trecerile la nivel cu calea ferată • să enumere acțiunile șoferului în cazul conducerii autovehiculului pe lângă stațiile vehiculelor de rută și la trecerile pentru pietoni • să descrie modalitățile de conducere a autovehiculului în mod sigur, ecologic și econom
Securitatea anti incendiară	1. Cauza producerii incendiu la autovehicul. 2. Măsuri tehnice și tehnologice de prevenire a incendiilor. 3. Obligații ale conducătorilor auto pentru prevenirea	• să enumere cauze de produce incendiu la autovehicul • să descrie măsuri tehnice și tehnologice de prevenire a incendiilor • să enumere obligații ale conducătorilor auto pentru prevenirea incendiilor • să descrie modalitatea de acționare în caz de incendiu la autovehicul

	incendiilor. 4. Modalitatea de acționare în caz de incendiu la autovehicul.	

6. Sugestii metodologice de organizare a procesului de predare-învățare

Conținuturile unității de curs „Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului” urmează a fi predate într-o manieră flexibilă, într-un limbaj accesibil, ținând cont de particularitățile formabililor legate de vârstă și de nivelul inițial de pregătire.

Instruirea conducătorilor auto este organizată în corespundere cu cerințele actuale ale sistemului educațional și se întemeiază pe principiile didacticii activ-interactive. Aceasta presupune un demers în predare-învățare-evaluare din perspectiva formării și dezvoltării unui sistem de competente profesionale care să asigure formarea/dezvoltarea personalității conducătorilor de vehicule pentru implicarea conștientă și responsabilă în traficul rutier.

Cerințe metodologice:

- strategiile didactice aplicate trebuie să derive din specificul componentelor competenței–cunoștințe, capacități, atitudini, formând și dezvoltând trăsături caracteriale și comportamentale;
- metodele de predare-învățare să fie utilizate adecvat pentru a menține cursantul într-o situație favorabilă învățării ca rezultat al unui efort personal liber consimțit și responsabil asumat;
- metodele se vor alterna, luându-se în considerație condițiile de învățare, particularitățile individuale și experiențele formabililor, conceptul metodologic va decurge din competența profesională și culturală generală a cadrului didactic;
- strategiile didactice vor fi centrate pe modelul comunicativ al predării, adaptat la specificul unității de curs.

Metode didactice utilizate:

- expunerea ca metodă complexă de comunicare sistematică a cunoștințelor (povestire, descriere, explicație);
- conversația ca metodă care vehiculează cunoștințele prin intermediul dialogului (întrebări-răspunsuri), al discuțiilor colective sau dezbaterilor;
- asaltul de idei (brainstorming-ul) ca o modalitate de elaborare în cadrul grupului, în mod spontan și continuu, a ideilor, modelelor și soluțiilor noi, necesare și aplicate ulterior în traficul rutier;
- problematizarea ca modalitate de a genera la formabili stări conflictuale între ceea ce știu și ceea ce li se propune să învețe;
- lectura, ca exercițiu de citire, analiză, interpretare, identificare și documentare din surse cu conținut tehnic și juridic;
- argumentarea, ca modalitate complexă și dinamică de susținere a propriilor idei, însoțită de instrumente logice (raționamente, judecăți de valoare etc.);
- studiul de caz, ca examinare a unor situații concrete din traficul rutier în vederea depistării incidentelor practice ale legislației rutiere;
- cooperarea, ca modalitate de a studia eficient în echipă o temă complexă, îmbinând contribuția individuală cu cea a grupului;
- jocul pe roluri, ca metodă de exersare a unor comportamente în situațiile create.

7. Sugestii privind activitatea individuală a formabililor

Pe parcursul perioadei de instruire, concomitent cu predarea unității de curs „Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului”, formabilii studiază individual:

- literatura obligatorie indicată în curricula actuală;
- studiază și evaluează metodele de conducere preventivă a autovehiculului;
- execută sarcinile pentru acasă eliberate la lecțiile de instruire teoretică și practică;
- în mod individual, precum și pe parcursul orelor de instruire în conducerea autovehiculului formabilul învață și dezvoltă metode și deprinderi de conducere a autovehiculului în mod sigur.

8. Sugestii metodologice de evaluare

Strategiile de evaluare oferă formabililor suficiente și variate posibilități de a demonstra *ceea ce știu* (ca ansamblu de cunoștințe teoretice), *ceea ce pot să facă* (cunoștințe funcționale: priceperi, deprinderi, abilități etc., de a aplica cunoștințele), *ceea ce pot să fie* (conștientizează cunoștințele funcționale și mai ales *cum pot să acționeze* în situații-problemă sau situații semnificative din traficul rutier, adică, manifestarea competențelor specifice disciplinei).

Pentru a obține cât mai multe dovezi necesare evaluării unei competențe, se recomandă combinarea metodelor de evaluare continuă. Alegerea lor trebuie să se facă astfel, încât să permită obținerea unui număr cât mai mare de dovezi de competență pentru a putea evalua competența ca un întreg și nu ca un fragment din aceasta.

Profesorul poate construi în conformitate cu obiectivele proiectate o grilă de observare pentru fiecare formabil, când lucrează în grup, în echipă sau individual. Activitățile de învățare și evaluare trebuie să le ofere formabililor premise pentru a-și demonstra progresul în dezvoltarea deprinderilor de lucru, precum și a abilităților de analiză și sinteză.

Se va pune accentul pe evaluarea autoorganizării, evaluarea deciziilor individuale personale, pe obiectivitatea și spiritul autocritic, pe tendințele de manifestare a potențialului intelectual, spre autoafirmarea cursantului, prin cultivarea motivației și a interesului pentru cele învățate.

Reieșind din practică, aprobată pe parcursul anilor, a instituțiilor de instruire a conducătorilor de autovehicule și luând în considerație prevederile actualului Program de formare profesională continuă, se propune modalitatea de evaluare expusă în tabelul de mai jos:

Tip activitate	Criterii de evaluare	Forme de evaluare	Ponderea din nota finală
Curs/seminar	- Modul de rezolvare a sarcinilor propuse la examen (creativitate, structurare, corectitudine)	- Examenul teoretic se desfășoară în formă de test/ chestionar	100%
Standarde minime de performanță	- Cunoașterea și aplicarea principiilor de conducere preventivă - Respectarea modalităților de conducere a autovehiculului în mod sigur, ecologic și econom		

Referințe bibliografice

Obligatorii:

1. Oancea V., Bulgac A. Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier. Chișinău, 2008.
2. Udodovici D., Plămădeală V. Regulamentul și securitatea circulației rutiere. Manualul conducătorilor auto. Editura Epigraf, 2010.
3. Avramescu N. ș.a. Conducerea preventivă. București, 1999. - 303 p.
4. Aizenstadt C., Oancea V. 700 de întrebări și teste (tematice) pentru pregătirea de examenul teoretic și obținerea permisului de conducere. Chișinău: Vite-jesc SRL, 2015.
5. Buimestru L. Conducerea auto – aptitudine personală/performanță profesională. „Monitorizarea cunoașterii axată pe obținerea performanțelor”. Materialele Conferinței științifico-practice naționale cu participare internațională. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2016, p.353-360.
6. Buimestru L. Evaluarea conducerii auto din perspectiva formării competențelor // *Univers Pedagogic*, 2017, nr. 3, p. 58-64.
7. Buimestru L. Individualitatea conducătorului auto raportată la stilul de conducere. „Structura și dinamica personalității umane în epoca globalizării: perspective psihic-sociopedagogice”. Materialele Conferinței științifice cu participare internațională. Bălți: Universitatea de Stat „A. Russo”, 2017, p.63-66.
8. Buimestru L. Conducătorul auto – element reprezentativ al sistemului CADM. În: *Transporturi: inginerie, economie și management*. Materialele Conferinței științifico-practice naționale. Chișinău: Universitatea Tehnică a Moldovei, 2017, p.94-98.
9. Buimestru L., Manole N. Reguli de circulație. Suport didactic. Chișinău: Tipografia Centrală, 2019. - 202 p.
10. Ionescu C., Teodorescu D. Manualul instructorului de conducere auto și al profesorului de legislație rutieră. București: Institutul SETAR, 2000. - 367 p.

Complementare:

1. Strategia națională privind siguranța traficului rutier. Structura de organizare a securității circulației rutiere în Republica Moldova, 2010.
2. Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată). În: *Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 403* din 30 decembrie 2006.
3. Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.
4. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.02.
5. Codul cu privire la contravențiile administrative al Republicii Moldova.
6. Codul Penal al Republicii Moldova.
7. Managementul vitezei. Un manual de siguranță rutieră pentru factorii de decizie și pentru profesioniști. Geneva, 2008.
8. Hotărârea Guvernului nr. 1214/2010 cu privire la aprobarea Strategiei naționale pentru siguranță rutieră. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 43-45, 25.03.2011.
9. Hotărârea Guvernului nr.1452/2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și

condițiile de admitere la traficul rutier. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 8-10, 15.01.2008, data intrării în vigoare: 15.06.2008, cu modificările ulterioare.

10. Havârneanu C. Evaluarea psihologică a conducătorilor auto. Iași: Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011. - 235 p.

11. Hohn M. Teoretic și aplicativ în psihologia circulației rutiere. Timișoara, 2011.

12. Gaiginschi R., Filip I. Expertiza tehnica a accidentelor rutiere. Ed. Tehnica, 2002.

Denumirea unității de formare

Aprobat

(denumirea unității de formare)

Proces-verbal nr. ____ din _____

_____ N. P. (directorului unității de formare)

semnătura

CURRICULUM

la unitatea de curs/modulul

Acordarea primului ajutor și educația antidrog

2022

1. Preliminarii

Obiectivul principal al unității de curs: formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite de formabili pentru a preveni riscurile legate de consumul alcoolului, drogurilor și a acorda asistență de urgență victimelor accidentului rutier.

Precondițiile pentru predarea unității de curs sunt disponibilitatea competențelor formate la formabil după cum urmează:

- competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individuale, cât și în grup;
- competența de a comunica argumentat în limba maternă/de stat;
- competențe de utilizare a instrumentelor cu funcție digitală;
- competențe de gândire critică asupra activității sale în scopul autodezvoltării continue și autorealizării personale.

2. Competențe formate în cadrul unității de curs

Unitatea de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor” vizează dobândirea de competențe profesionale necesare pentru conducătorul de autovehicul de categoria „B/B1” și identificate după cum urmează:

CP2. Conducerea autovehiculului în siguranță în diverse situații și condiții rutiere;

CT1. Acordarea primului ajutor persoanelor traumatizate ca urmare a accidentului rutier.

3. Administrarea unității de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor”

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de categoria „B/B1” aprobat în calitate de document normativ și regulator destinat tuturor școlilor auto.

Ca urmare, administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligativ	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	28	Test

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențele care urmează a fi formate la viitorii conducătorii auto în urma predării unității de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4. Distribuirea orelor

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct	
					teoretice	practice/ seminare
1	Legislația în vigoare privind combaterea consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihotrope	2	1	1	1	-
2	Tabloul clinic al stării de ebrietate (etiologie diferită)	2	1	1	1	-
3	Regulamentul cu privire la ordinea efectuării examinării medicale neurologice	2	1	1	1	-
4	Bazele anatomiei și fiziologiei corpului uman. Sisteme de organe	8	4	4	2	2
5	Asistența de urgență a victimelor accidentului rutier	14	7	7	1	6
Total ore		28	14	14	6	8

5. Desfășurarea activității

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Legislația în vigoare privind combaterea consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihotrope	Legislația în vigoare privind combaterea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și alte substanțe psihotrope Consecințele conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate	să enumere semnele persoanei în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau a altor substanțe psihotrope să descrie aspectele juridice, etiologice, psihologice și fiziologice ale consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și alte substanțe psihotrope
Tabloul clinic al stării de ebrietate (etiologie diferită)	Tabloul clinic al stării de ebrietate Expertiza medicală necrologică pentru stabilirea stării de ebrietate Legea lui Henry	să descrie tabloul clinic al stării de ebrietate de diferită etiologie să enumere factorii care influențează concentrația alcoolului în sânge să descrie influența alcoolului, medicamentelor și drogurilor, cât și influența stării de sănătate și oboselii asupra conducerii autovehiculului în siguranță
Regulamentul cu privire la ordinea	Regulamentul cu privire la ordinea efectuării examinării medicale	să explice concentrația maxim admisibilă de alcool pentru conducătorii auto să descrie acțiunile persoanei supuse testării

efectuării examinării medicale neurologice	necrologice	alcooloscopice • să prevină riscurile fizice și mentale legate de consumul alcoolului, drogurilor și altor substanțe care pot afecta comportamentul
Bazele anatomiei și fiziologiei corpului uman Sisteme de organe	1. Bazele anatomiei și fiziologiei corpului uman 2. Sisteme de organe	• să formuleze cerințele medicale ale corpului conducătorului auto • să descrie deprinderile corecte de acordare a asistenței de urgență în baza cunoștințelor despre anatomia și fiziologia corpului uman
Asistența de urgență a victimelor accidentului rutier	1. Principii de acordare a asistenței de urgență 2. Evacuarea primară a victimei 3. Mijloace de protecție 4. Resuscitarea în urgență cardiacă și respiratorie 5. Hemoragiile 6. Plăgile. Amputațiile Pansamentele 7. Fracturile 8. Șocul termic. Arsurile 9. Incendiile 10. Electrocutarea 11. Degerăturile 12. Intoxicațiile 13. Înecul 14. Alergiile 15. Evacuarea și transportarea victimelor	• să descrie principiile de acordare a asistenței de urgență pentru victimele cu hemoragii, plăgi, fracturi, arsuri, degerături, intoxicații, alergii • să descrie tehnicile de acordare a primului ajutor în urma accidentelor rutiere • să întreprindă măsuri posibile de acordare a primului ajutor persoanelor traumatizate în urma accidentului de circulație • să respecte cerințele de transportare a victimelor

6. Sugestii metodologice de organizare a procesului de predare-învățare

Conținuturile unității de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor” urmează a fi predate într-o manieră flexibilă, într-un limbaj accesibil, ținând cont de particularitățile formabililor legate de vârstă și de nivelul inițial de pregătire.

Instruirea conducătorilor auto este organizată în corespundere cu cerințele actuale ale sistemului educațional și se întemeiază pe principiile didacticii activ-interactive. Aceasta presupune un demers în predare-învățare-evaluare din perspectiva formării și dezvoltării unui sistem de competente profesionale care să asigure formarea/dezvoltarea personalității conducătorilor de vehicule pentru implicarea conștientă și responsabilă în traficul rutier.

Cerințe metodologice:

- strategiile didactice aplicate trebuie să derive din specificul componentelor competenței – cunoștințe, capacități, atitudini, formând și dezvoltând trăsături caracteriale și comportamentale;
- metodele de predare–învățare să fie utilizate adecvat pentru a menține cursantul într-o situație favorabilă învățării ca rezultat al unui efort personal liber consimțit și responsabil asumat;
- metodele se vor alterna, luându-se în considerație condițiile de învățare, particularitățile individuale și experiențele formabililor, conceptul metodologic va decurge din competența profesională și culturală generală a cadrului didactic;
- strategiile didactice vor fi centrate pe modelul comunicativ al predării, adaptat la specificul unității de curs.

Metode didactice utilizate:

- expunerea ca metodă complexă de comunicare sistematică a cunoștințelor (povestire, descriere, explicație);
- conversația ca metodă care vehiculează cunoștințele prin intermediul dialogului (întrebări-răspunsuri), al discuțiilor colective sau dezbaterilor
- asaltul de idei (brainstorming-ul) ca o modalitate de elaborare în cadrul grupului, în mod spontan și continuu, a ideilor, modelelor și soluțiilor noi;
- problematizarea ca modalitate de a genera la formabili stări conflictuale între ceea ce știu și ceea ce li se propune să învețe;
- lectura, ca exercițiu de citire, analiză, interpretare, identificare și documentare din surse cu conținut tehnic și juridic;
- argumentarea, ca modalitate complexă și dinamică de susținere a propriilor idei, însoțită de instrumente logice (raționamente, judecăți de valoare etc.);
- cooperarea, ca modalitate de a studia eficient în echipă o temă complexă, îmbinând contribuția individuală cu cea a grupului;
- jocul pe roluri, ca metodă de exersare a unor comportamente în situații create.

7. Sugestii privind activitatea individuală a formabililor

Pe parcursul perioadei de instruire, concomitent cu predarea unității de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor”, formabilii studiază individual:

- literatura obligatorie indicată în curricula actuală;
- studiază și evaluează metodele de acordare a primului ajutor persoanelor traumatizate ca urmare a accidentului rutier;
- execută sarcinile pentru acasă eliberate la lecțiile de instruire teoretică și practică;
- în mod individual previn riscurile fizice și mentale legate de consumul alcoolului, drogurilor și alte substanțe care pot afecta comportamentul.

8. Sugestii metodologice de evaluare

Realizarea eficientă a unității de curs „Educația antidrog și acordarea primului ajutor” necesită respectarea principiilor învățării centrate pe formabil, aplicarea unui ansamblu de tehnologii educaționale care să includă, preponderent, metode interactive, participativ-active, acestea fiind cele mai eficiente în vederea dezvoltării în mod integrat a cunoștințelor, deprinderilor, atitudinilor și valorilor.

Unitatea de curs are caracter accentuat explorator și practic-aplicativ, ceea ce presupune implicarea activă și directă a formabililor. Experiențele de învățare vor fi relevante când formabilii vor aplica competențele de explorare, de exersare în diferite contexte de învățare.

Profesorul poate construi în conformitate cu obiectivele proiectate o grilă de observare pentru fiecare formabil, când lucrează în grup, în echipă sau individual. Activitățile de învățare și evaluare trebuie să le ofere formabililor premise pentru a-și demonstra progresul în dezvoltarea deprinderilor de lucru, precum și a abilităților de analiză și sinteză.

Se va pune accent pe evaluarea autoorganizării, evaluarea deciziilor individuale personale, pe obiectivitatea și spiritul autocritic, pe tendințele de manifestare a potențialului intelectual, spre autoafirmarea cursantului, prin cultivarea motivației și a interesului pentru cele învățate.

Reieșind din practică, aprobată pe parcursul anilor, a instituțiilor de instruire a conducătorilor de autovehicule și luând în considerație prevederile actualului Program de formare profesională continuă, se propune modalitatea de evaluare prezentată în tabelul de mai jos:

Tip activitate	Criterii de evaluare	Forme de evaluare	Ponderea din nota finală
Curs/seminar	- Modul de rezolvare a sarcinilor propuse la examen (creativitate, structurare, corectitudine în elaborarea răspunsurilor)	- Examenul teoretic se desfășoară în formă de test/ chestionar	100%
Standarde minime de performanță	- Cunoașterea bazelor anatomiei și fiziologiei corpului uman, influenței alcoolului, medicamentelor și drogurilor, cât și influența stării de sănătate și oboselii asupra conducerii autovehiculului în siguranță. Asistența de urgență a victimelor accidentului rutier.		

Referințe bibliografice

Obligatorii:

1. Onceanu V., Bulgac A. Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier. Chișinău, 2008.
2. Udodovici D., Plămădeală V. Regulamentul și securitatea circulației rutiere. Manualul conducătorilor auto. Editura Epigraf, 2010.
3. Aizenștadt C., Onceanu V. 700 de întrebări și teste (tematice) pentru pregătirea de examenul teoretic și obținerea permisului de conducere. Chișinău: Vite-jesc SRL, 2015.
4. Hotărârea Guvernului nr. 172/2005 cu privire la aprobarea Normelor de consum de combustibil și lubrifianți în transportul auto. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 59-62, 14.04.2006.

Complementare:

1. Strategia națională privind siguranța traficului rutier. Structura de organizare a securității circulației rutiere în Republica Moldova, 2010.
2. Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

3. Managementul vitezei. Un manual de siguranță rutieră pentru factorii de decizie și pentru profesioniști. Geneva, 2008.
4. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.02.
5. Codul cu privire la contravențiile administrative al Republicii Moldova.
6. Codul Penal al Republicii Moldova.

Denumirea unității de formare

Aprobat

(denumirea unității de formare)

Proces-verbal nr. ____ din _____

_____ N. P. (directorului unității de formare)

semnătura

CURRICULUM

la unitatea de curs/modulul

Instruirea în conducerea autovehiculului

1. Preliminarii

Obiectivul principal al unității de curs: formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite de formabili pentru a conduce în siguranță a vehiculul.

Precondițiile pentru predarea unității de curs sunt disponibilitatea competențelor formate la formabil după cum urmează:

- competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individuale, cât și în grup;
- competența de a comunica argumentat în limba maternă/de stat;
- competențe de utilizare a instrumentelor cu funcție digitală;
- competențe de gândire critică în scopul autodezvoltării și autorealizării personale.

2. Competențe formate în cadrul unității de curs

Unitatea de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului” vizează dobândirea de competențe profesionale necesare pentru conducătorul de autovehicul de categoria „B/B1” și identificate după cum urmează:

CP1. Conducerea autovehiculului în conformitate cu cerințele legislației în traficul rutier;

CP2. Conducerea autovehiculului în siguranță în diverse situații și condiții rutiere;

CP3. Identificarea defectelor în construcția autovehiculului care interzic exploatarea lui;

CT2. Respectarea modalității de viață sănătoasă, social responsabilă, dezvoltare personală.

3. Administrarea unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului”

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule **de categoria „B”** aprobat în calitate de document normativ și regulator destinat tuturor școlilor auto.

Ca urmare, administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligativ	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	48	Proba practică

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențe care urmează a fi formate la viitorii conducătorii auto în urma predării unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4. Distribuirea orelor

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct	
					teoretice	practice/ seminare
1	Instruirea inițială	4	4			4
2	Instruirea în conducerea autovehiculului în spațiul limitat	8	8			8
3	Instruirea în conducerea autovehiculului în condiții reale ale traficului rutier	14	14			14
4	Instruirea în conducerea autovehiculului pe timp de noapte și/sau în condiții de vizibilitate redusă	6	6			6
5	Instruirea în conducerea autovehiculului în diverse situații rutiere	16	16			16
Total ore		48	48			48

5. Desfășurarea activității

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Instruirea inițială	Controlul și pregătirea autovehiculului înainte de cursă Așezarea la volan, pregătirea pentru deplasare Mecanismele de comandă și semnalizare ale autovehiculului Pornirea și oprirea motorului Tehnica și metodele de utilizare a ambreiajului și cutiei de viteze Începutul deplasării, deplasarea rectilinie, deplasarea pe itinerarul de centură, oprirea vehiculului Demararea, accelerarea, frânarea și oprirea	să pregătească autovehiculul înainte de cursă să demonstreze cunoștințe și deprinderi ale controlului stării tehnice să execute lucrări de pregătire a locului de muncă să descrie destinația componentelor panoului de bord să asimileze tehnici de utilizare a ambreiajului și cutiei de viteze să execute pornirea autovehiculului în funcție de rezistența la demarare să utilizeze dispozitivele de comandă și semnalizare în timpul conducerii

	8. Deplasarea cu schimbarea treptelor de viteză 9. Acționarea volanului în viraje 10. Deplasarea cu spatele 11. Întoarcerea	
Instruirea în conducerea autovehiculului în spațiu limitat	1. Pornirea și oprirea la linia STOP 2. Manevre în spațiul limitat: de intrare, întoarcere, ieșire 3. Intrarea în garaj cu fața, cu spatele stânga sau dreapta 4. Parcarea: sub unghi drept, oblic, paralel cu marginea carosabilului. Părăsirea spațiului de parcare 5. Pornirea și oprirea în rampă/pantă cu utilizarea frânei de staționare	• să demonstreze pornirea, accelerări, frânări, opriri auto în diferite condiții • să acționeze corect cu volanul în viraje • să demonstreze intrării în garaj cu fața și spatele • să execute parcarea auto paralel cu marginea carosabilului și în mod oblic • să demonstreze porniri și opriri în pantă/rampă cu utilizarea frânei de parcare
Instruirea în conducerea autovehiculului în condiții reale ale traficului rutier	1. Conducerea autovehiculului pe drumuri cu intensitatea de circulație redusă 2. Manevrări pe diferite tipuri de drumuri și intersecții 3. Conducerea autovehiculului pe drumuri cu intensitate de circulație sporită	• să poziționeze auto pe banda de circulație în mod regulamentar și după necesitate • să execute manevrări la intersecții, ocoliri și preselecția benzilor în mod regulamentar și sigur • să respecte în trafic distanța și intervalul de siguranță • să aprecieze adecvat distanța, viteza și timpul în trafic
Instruirea în conducerea autovehiculului pe timp de noapte și/sau în condiții de vizibilitate redusă	1. Conducerea autovehiculului pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă 2. Conducerea vehiculului în condiții când câmpul vizual este limitat de parametrii geometrici ai drumului: construcții ingineresti, plantații verzi adiacente sau alte vehicule	• să descrie particularitățile de conducere în condiții de vizibilitate redusă • să manifeste însușiri psihofiziologice în vederea formării acțiunilor adecvate la factorii iritanți ai mediului în timpul conducerii pe timp de noapte și/sau în condiții de vizibilitate redusă
Instruirea în conducerea	1. Conducerea autovehiculului pe	• să demonstreze porniri, accelerări, frânări, opriri în diverse situații

autovehiculului în diverse situații rutiere	drumuri cu intensitate de circulație sporită 2. Modalități de conducere în diverse situații rutiere tipice 3. Conducerea autovehiculului pe drumuri cu intensitate de circulație sporită și în condiții de vizibilitate redusă și câmp vizual limitat	• să selecteze și să semnalizeze manevrări, opriri în diverse situații • să respecte distanța și intervalul în diverse situații rutiere • să aprecieze regimul de viteză pentru diverse situații și condiții rutiere • să demonstreze conducerea auto sigură în condiții de vizibilitate redusă • să demonstreze conducerea sigură a vehiculului în diverse situații rutiere tipice

3*. Administrarea unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului”

Administrarea unității de curs se efectuează în conformitate cu planul de învățământ al programului unic de formare profesională a conducătorilor de autovehicule **de categoria „B1”** aprobat în calitate de document normativ și regulator destinat tuturor școlilor auto.

Ca urmare, administrarea unității de curs va fi efectuată după cum urmează:

Statutul unității de curs	Echipa de formare	Numărul de ore	Evaluarea
Obligatoriu	Colaboratorii <i>Unității de formare, invitați</i>	(20*)	Proba practică

Reieșind din obiectivul principal al disciplinei și competențele care urmează a fi formate la viitorii conducătorii auto în urma predării unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului”, a fost elaborată lista unităților de conținut și repartizarea orelor în funcție de volumul de material actual.

4*. Distribuirea orelor

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual	Contact direct	
					teoretice	practice/ seminare
1	Instruirea inițială	4	4			4
2	Instruirea în conducerea autovehiculului în spațiu limitat	16	16			16
Total ore		20	20			20

5*. Desfășurarea activității

Unități de învățare	Unități de conținut	Unități de competență
Instruirea inițială	1. Controlul și pregătirea autovehiculului de cursă 2. Așezarea la ghidon 3. Pornirea și oprirea motorului 4. Utilizarea ambreiajului și cutiei de viteze (după caz) 5. Deplasarea rectilinie 6. Deplasarea pe itinerarul de centură 7. Demararea 8. Accelerarea 9. Frânarea 10. Oprirea	• să demonstreze ordinea de control și pregătire a autovehiculului înainte de cursă • să explice și să demonstreze ordinea de așezare la ghidon • să identifice componentele panoului de bord • să demonstreze înțelegerea destinației componentelor panoului de bord • să utilizeze dispozitivele de comandă și semnalizare în timpul conducerii
Instruirea în conducerea autovehiculului în spațiu limitat	1. Pornirea și oprirea la linia STOP 2. Manevre în spațiul limitat: de intrare, întoarcere, ieșire 3. Intrarea în garaj cu fața, cu spatele stânga și din dreapta 4. Parcarea: sub unghi drept, oblic, paralel cu marginea carosabilului. Părăsirea spațiului de parcare 5. Pornirea și oprirea în rampă/pantă cu utilizarea frânei de staționare	• să demonstreze modalitatea de pornire, accelerare, frânare, oprire • să demonstreze acționarea cu ghidonul în viraje • să execute intrări în garaj cu fața și spatele • să demonstreze elementele de parcare • să demonstreze porniri și opriri în pantă/rampă cu utilizarea frânei de parcare

6. Sugestii metodologice de organizare a procesului de predare-învățare

Realizarea conținuturilor unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului” prevede aplicarea cunoștințelor teoretice achiziționate în activități practice. Se recomandă abordarea instruirii centrate pe formabil prin proiectarea unor activități de învățare variate în funcție de capacitățile individuale ale fiecărui formabil. Acestea vizează aplicarea metodelor centrate pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale formabililor, pe exersarea potențialului psihic-fizic al acestora, pe încadrarea formabilului în procesul de instruire și educație.

Este important ca instructorul în conducere auto și profesorul să sincronizeze conținutul teoretic și practic al formării competențelor. Conținuturile separate nu sunt o valoare în sine. Acestea dobândesc rolul de mesaj educațional, doar dacă printr-o abordare integratoare, constituie suportul informațional al formării competenței.

În acest context, strategia didactică se axează pe tehnologii participative, care plasează formabilul în proces de învățare bazat pe acțiune și implicare responsabilă. Eficiența procesului de instruire poate fi asigurată de selectarea reușită a strategiilor și metodelor didactice.

Pentru realizarea cu succes a procesului de instruire, se recomandă aplicarea atât a strategiilor didactice deductive (de la teorie spre practică), cât și strategiilor inductive (de la practică spre teorie). Metodele cele mai recomandate pentru realizarea instruirii în conducerea autovehiculului, care presupun îmbinarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice sunt: demonstrația; algoritmizarea; exercițiile; lucrarea practică; problematizarea; studiul de caz.

7. Sugestii privind activitatea individuală a formabililor

Pe parcursul perioadei de instruire, concomitent cu predarea unității de curs „Instruirea în conducerea autovehiculului”, formabilii studiază individuale:

- literatura obligatorie indicată în curricular actuală;
- învață, memorizează și fixează modalități de executare a unor acțiuni simple și compuse, precum și manevrări pe drum public;
- execută sarcinile pentru acasă eliberate la lecțiile de instruire teoretică și practică.

Sugestii metodologice de evaluare a conducătorilor de autovehicule de categoria „B”

Proba practică la conducerea autovehiculului se va organiza în două etape: pe terenul de instruire (I) și în condiții reale de trafic (II), cu scopul de a evalua nivelul de instruire a formabilului (aplicarea corectă a regulilor de circulație), a aprecia aptitudinile și comportamentul de care trebuie să dea dovadă un conducător de autovehicul, care asigură securitatea rutieră.

Etapa I

1. Controlul vizual al stării tehnice: a roților (fixarea, presiunea, deteriorări); sistemului de direcție (jocul liber al volanului); sistemului de frânare (etanșitatea și nivelul lichidului de frânare); suspensiei (arcuri și amortizoare); dispozitivelor de iluminare și semnalizare; a parbrizului și ștergătoarele de parbriz; centurile de siguranță. Verificarea nivelului uleiului în motor, a lichidului de răcire și de spălare a parbrizului.

2. Pregătirea autovehiculului până a porni în cursă: ajustarea banchetei, reglarea oglinzilor, verificarea închiderii ușilor, cuplarea centurii de siguranță, fixarea autovehiculului cu frâna de staționare, poziția neutră a cutiei de viteze, pornirea motorului.

3. Executarea manevrărilor în spațiu limitat. Întoarcerea autovehiculului în sens opus, executând mersul înainte și mersul cu spatele.

4. Parcarea vehiculului și părăsirea unui spațiu de parcare (paralel, oblic sau în unghi drept, prin mers cu fața sau cu spatele) pe teren orizontal.

5. Oprirea și pornirea în rampă.

6. Oprirea și pornirea în locul marcat cu linia „STOP”.

Etapa 2

1. Pregătirea autovehiculului pentru deplasare.

2. Părăsirea zonei de staționare: după parcare, după o oprire în trafic.

3. Poziționarea corectă a autovehiculului în timpul mersului; trecerea în sensuri opuse cu alte vehicule; preselectarea benzilor de circulație; ocoliri.

4. Manevrări la intersecții și noduri rutiere.

5. Intrarea și ieșirea pe drumurile pentru automobile sau drumuri similare acestora (după caz), utilizarea benzii de accelerare; utilizarea benzii de decelerare.

6. Depășirea altor vehicule (în cazul în care este posibil); circulația de-a lungul obstacolelor; comportarea în cazul în care vehiculul este depășit de alte vehicule.

7. Deplasarea prin intersecțiile cu drumuri de sens giratoriu; circulația prin trecerile la nivel cu calea ferată, pe lângă stațiile vehiculelor de rută, trecerile pentru pietoni, urcarea în rampă și coborârea pantelor lungi.

8. Respectarea și ajustarea regimului de viteză.

9. Luarea măsurilor de precauție necesare la coborârea din vehicul.

7*. Sugestii metodologice de evaluare a conducătorilor de autovehicule de subcategoria „B1”

Proba practică la conducerea autovehiculului se va organiza pe terenul de instruire cu scopul de a evalua cunoștințele, aptitudinile și comportamentul de care trebuie să dea dovadă un conducător de cvadriciclu.

Proba va include:

1. Pregătirea și verificarea tehnică a cvadriciclului din punct de vedere al siguranței rutiere: punerea în ordine a echipamentului de protecție; verificarea stării pneurilor frânelor, direcției, avertizorului de avarie (în cazul în care există), lanțurilor, nivelului uleiului, luminilor, catadioptrilor, semnalizatoarelor de direcție și dispozitivului de avertizare sonoră.
2. Executarea manevrărilor în spațiu limitat.
3. Parcarea vehiculului și părăsirea unui spațiu de parcare (paralel, oblic sau în unghi drept, prin mers cu fața sau spatele).
4. Oprirea și pornirea în rampă.
5. Oprirea și pornirea în locul marcat cu linia „STOP”.

Referințe bibliografice

Obligatorii:

1. Onceanu V., Bulgac A. Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier. Chișinău, 2008.

2. Udodovici D., Plămădeală V. Regulamentul și securitatea circulației rutiere. Manualul conducătorilor auto. Editura Epigraf, 2010.

3. Avramescu N. ș.a. Conducerea preventivă. București, 1999. - 303 p.

4. Aizenștadt C., Onceanu V. 700 de întrebări și teste (tematice) pentru pregătirea de examenul teoretic și obținerea permisului de conducere. Chișinău: Vite-jesc SRL, 2015.

5. Ionescu C., Teodorescu D. Manualul instructorului de conducere auto și al profesorului de legislație rutieră. București: Institutul SETAR, 2000. - 367 p.

Complementare:

1. Strategia națională privind siguranța traficului rutier. Structura de organizare a securității circulației rutiere în Republica Moldova, 2010.

2. Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată). În: *Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 403* din 30 decembrie 2006.

3. Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 103-106, 20.07.2007, modificată și completată prin Legea nr.109 din 19.06.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 209-216, 25.07.2014, data intrării în vigoare: 25.01.2015;

4. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.02.

5. Codul cu privire la contravențiile administrative al Republicii Moldova.

6. Codul Penal al Republicii Moldova.

7. Hotărârea Guvernului nr.1452/2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 8-10, 15.01.2008, data intrării în vigoare: 15.06.2008, cu modificările ulterioare;